

RECENSIE

WIEBELEN EN FRIEMELLEN IN DE KLAS

Schrijvers: Monique Thoonsen & Carmen Lamp
 ISBN: 9789491806575
 Uitgever: Pica
 Jaar: 2015
 Pagina's: 228
 Prijs: € 24,95

OVER DE SCHRIJVERS

Monique Thoonsen is fysiotherapeut, pedagoog, trainer en adviseur. Zij adviseert en begeleidt kinderen en hun opvoeders als er sprake is van lastig gedrag dat wordt veroorzaakt door zintuiglijke prikkelverwerking.

Carmen Lamp is pedagoog, docent, trainer en adviseur. Tijdens haar werk in het onderwijs heeft zij vele leerlingen begeleid. Haar uitgangspunt is dat mensen van nature leergierig zijn en daarom graag willen leren.

INHOUD

Het boek bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvatting. In het theoretische deel wordt in gegaan op een ZiP-bril, waarbij ZiP staat voor zintuiglijke prikkelverwerking. Aan de hand van voorbeelden van gedrag en de metafoor 'portier' wordt verteld hoe prikkelverwerking er ongeveer uitziet en wat onderprikkeld en overprikkeld is. Aan het einde van het theoretisch deel heb je veel informatie gelezen over de samenwerking tussen zintuigen en hersenen, de invloed van de prikkelverwerking op alertheid, de invloed van de 7 zintuigen op gedrag en de keuzes die gemaakt worden. Ook lees je dat iedereen zijn eigen beleving heeft van de 'werkelijkheid'. Iedereen verwerkt prikkels anders.

In het praktische deel 'Aan de slag' krijg je de gebruiksaanwijzing om strategieën op de juiste manier in te zetten. Een stroomdiagram helpt daarbij. De 'prikkelmeter' wordt geïntroduceerd. Daarna komen de strategieën en hulpmiddelen om de prikkelverwerking in en buiten het klaslokaal te verbeteren aan de orde. In een kader wordt steeds verwezen naar 'de wetenschap': via een onderzoek is de werking van een strategie of hulpmiddel onderzocht. Er wordt ingegaan op de inrichting van het klaslokaal, waarbij de 'ZiP-bril' een hulpmiddel is om te kijken wat helpt om de zintuiglijke prikkelverwerking te beïnvloeden. Een goede tafelopstelling, het organiseren van materialen en werk, aandacht krijgen en vasthouden: alles komt naar voren. Een onderdeel wat ook langskomt, is het brengen van beweging in de lessen. Het boek wordt afgesloten met casussen.

WAARDERING

Ik werd zelf geprikkeld door de tot de verbeelding sprekende illustraties en de hoofdstuktitel 'houd jij van dubbele espresso of meer van groene thee?' Het is mij tijdens het lezen duidelijk geworden dat als de 'portier' het werk goed doet, je goed kunt functioneren en geen last hebt van alles wat de zintuigen registreren. Als je wel last hebt van alles wat de zintuigen registreren, zijn er diverse strategieën en hulpmiddelen die ingezet kunnen worden. Testjes, een stroomdiagram en tabellen geven snel inzicht in de kenmerken die horen bij hyperactief of passief onderprikkeld en hyperactief of passief overprikkeld gedrag. Dat ook een leerkracht (begeleider) dit gedrag bewust en of onbewust kan laten zien en daardoor invloed uitoefent op leerlingen is mij duidelijker geworden.

De titel van het afsluitende hoofdstuk 'Bij mij heeft hij daar helemaal geen last van, hoor!' maakte nieuwsgierig. In de dagelijkse praktijk kan deze zin langskomen. Dit hoofdstuk verheldert waarom het gedrag zo verschillend kan zijn of zo verschillend geïnterpreteerd wordt. Er wordt heel uitgebreid ingegaan op de kenmerken van de vier types ouder en leerkracht en de effecten van die verschillende types op de leerling. Ik zou dit hoofdstuk gebruiken als ik met een bepaalde leerling aan de slag wil. Dan kan het helpen om hier uitgebreid bij stil te staan.

Door het lezen van dit boek heb ik meer zicht gekregen op de zintuiglijke prikkelverwerking en de gevolgen ervan binnen de klas op de leerlingen. Hoe verschillend kan dit zijn voor leerlingen en leerkrachten! Het eerste deel van het boek leest vlot, het laatste deel zou ik als begeleider meer als opzoek- en naslagwerk gebruiken, voor observatie en als er specifieke ondersteuning nodig is voor een groep, een groepje of een leerling met specifieke onderwijsbehoeften.

Engelien Houben-Feddema

Meer informatie is te vinden op:

<http://7zintuigen.nl/inhoudsopgave-wiebelen-en-friemelen-in-de-klas/> en op <http://www.uitgeverijpica.nl/titels/nieuw/wiebelen-en-friemelen-in-de-klas-pica>